

de endnu ville betænke sig længere, men, naar det var kun eet Aar, man giver dem, saa skulde de ikke ønske en længere Betænkningstid. Jeg mener, at man snarere maag raisonnere omvendt, at, naar eet Aar er for kort til at oversætte Forholdet, saa vil 3 Aar være passende. Der er tidligere gjort opmærksom paa af den ærede Ordfører, at eet Aar var langt nok, fordi man hød Bønderne saa gunstige Bilkkaar, men det er netop det, som jeg ikke er overbevist om, at man vil byde dem. Det er Noget, jeg troer, Ingen af os kan sige bestemt, hvorvidt man vil byde dem gunstige Bilkkaar, langt mindre troer jeg, at man kan sige „meget gunstige“. Vi have slet ikk estillet vort Forslag med Hensyn til de „Brøvlagtige“, men med Hensyn til Bøndestanden i Almindelighed. „De Brøvlagtige“ troer jeg ville i Almindelighed ligesaa lidt have fattet en Beslutning om 1 Aar som om 3 Aar, og det er aldeles ikke med Hensyn til dem, at vi have stillet vort Forslag.

Alberti: Af de forskellige Indvendinger, der ere gjorte mod vort Forslag, har jeg ikke hørt nogen, der kunde overbevise mig om, at der var noget Forkæert i Forslaget. Dersom der skulde være noget Urigtigt deri, saa maatte det da fornemmelig være det, at dets Antagelse vilde medføre, at der kom en Inconfirmeret ind i Loven. Men Loven har jo den Hensigt at skaffe de nuværende Fæstere deres Gaarde til Selveiendom, uden at Statskassen derved skal have noget Tab, og, enten man antager dette Forslag eller man beholder Lovudkastet saaledes, som det er vedtaget ved 2den Behandling, saa resikerer Statskassen ikke det Mindste i saa Henseende; den faaer alligevel de samme Indtægter af hver Gaard, men derimod kan dette Uendringforslag, naar det antages, bidrage til, at flere af de nuværende Fæstere faae deres Steder som Selveiendom (Hør!), og, dersom de kunne faae dette, saa paastaar jeg, at Uendringforslaget er en Forbedring ved Loven. Den ærede Rigsdagsmand for Odense Amts 5te District (Jesperfen) talte om dette Uendringforslag, som om det vilde skyde Sagens Afgjørelse ud i det Uendelige; han talte om, at Fæsterne vilde have en større Skade af, at der ikke var

bestemt en Tid, inden hvilken de skulle modtage, eller erklære, at de ville modtage det fordeeltlige Tilbud om at erholde deres Steder til Selveiendom, men dette Forslag er jo slet ikke af den Art. Her er jo netop sat en Termin, inden hvilken Fæsterne skulle erklære sig. Den fremførte Indvending kunde maaskee have været gjort med Føie imod det Forslag, som vi i samme Retning stillede ved 2den Behandling; thi derefter kunde Fæsteren udsætte sin Erklæring til sin Dødsdag, men imod dette Forslag gjaelder denne Indvending aldeles ikke. Dette Forslag vil netop medføre, at de Uvillomme, eller som en æret Rigsdagsmand sagde, de Brøvlagtige af Fæsterne ville blive bestemte, de maae komme til den Beslutning at udtale sig. Det er jo nemlig antageligt, at, naar Commissionen, efter Udløbet af det første Aar atter indfinder sig paa det paagjaeldende Gods, og faaer Fæsterne sammenkaldt, at da de Fornuftige imellem dem enten allerede for Commissionens Nærværelse eller ved Hjælp af de Plysninger, Commissionen har givet dem, ville erkjende Lovens Fortrinlighed og opfatte det Gode, der er for dem i at erklære sig for at faae deres Gaarde til Selveiendom. Naar Commissionen anden Gang indfinder sig, er det ikke at betyde, at jo en heel Deel vil erklære sig strax, men netop det, at Nogle gaae i Spidsen, vil bevirke, at de Dørlige vilde følge efter, efterhaanden inden et ikke altfor langt Tidsrum. Derimod troer jeg, at, naar Commissionen, den være sammensat nok saa godt, og have gjort sig nok saamegen Umage for at forklare Loven, og have rogtet sit Kald nok saa fortræffeligt, dog alligevel ikke, naar den anden Gang indfinder sig paa Godsset, vil føre Sagen derhen, at alle Fæstere ere overbeviste om, at Loven er til deres Gavn.—Jeg troer ikke, at Commissionen vil kunne udrette Saameget, ja, jeg troer ikke engang at man med Villighed kan forlange et saadant Udfald af dens Virksomhed, og det er derfor, at formode, at der i ethvert Fald vil blive nogle Nølere tilbage, som ville unblade strax at afgive en Erklæring. Men, dersom man nu uden Nødvendighed affaerer disse nølende Fæstere at faae deres Gaarde til Selveiendom, saa troer